

Referat fra møte i vann og avløpsgruppa i Haugaland vannområde

Møte: Tirsdag 15. september, Tysvær rådhus

Til stede:		
Sveio kommune	Åshild Irene Lie	X
Karmøy kommune	Berit Thuestad	X
Karmøy kommune	Wilhelm Fjetland Trodahl	X
Haugesund kommune	Kåre Johannesen	X
Haugesund kommune	Helene Nes	X
Vindafjord kommune	Knut Førland	X
Vindafjord kommune	Hildbjørg Fludal	X
Tysvær kommune	Marlin Øvregård Løvås	X
Tysvær kommune	Ruxandra Steluta Balan	X
Tysvær kommune	Ragnar Vikshåland	X
Utsira kommune	Arvid Helgesen	
Bokn kommune	Anne Elisabeth Askeland	X
Bokn kommune	Ingleif Kro	X
Fylkesmannen i Rogaland	Mariann Størksen	X
Sekretariat vannområde Haugaland	Sven-Kato Ege	X

Sak 1 Godkjenning av referat fra forrige møte i VA-gruppa

Vedtak sak 1:

Vann og avløpsgruppa i Haugaland vannområde godkjenner referatet fra møtet i gruppa (10.2.20).

Sak 2 Representantene informerer

Tysvær kommune:

- Det arbeides med påkobling til offentlig ledningsnett.
- Sliter med å følge opp tilsynsarbeidet.
- Man holder på med å tegne inn private anlegg og stikkledninger
- Det jobbes med å åpne et gammelt vannrenseanlegg.
- Kommunestyret har bevilget midler til påkobling til offentlig ledningsnett, ved å kunne dekke beløpet mellom 1,5-2,5 G. Arbeid inne i hus inkluderes ikke.
- Pumpeledninger langs vannledninger er klargjort, slik at private husstander kan koble seg på.

Haugesund kommune:

- Man har gjennomført tilsynskurs i regi av Norsk Vann.
- Det har ikke blitt gjennomført så mye tilsyn som ønsket. Ellers er det et mål å ha minst mulig spredt avløp i kommunen.

Vindafjord kommune:

- Det bygges ut mer offentlig avløp, og dette gir grunnlag for å koble til flere eiendommer til offentlig ledningsnett og sanere private anlegg. i den forbindelse arrangeres det møter rettet mot kommunens innbyggere.
- Hovedplan vann er planlagt og rulleres i år, mens hovedplan avløp er planlagt og rulleres neste år.
- Sak om hva som kan anses som rimelig for påkobling til offentlig ledningsnett, har vært oppe til politisk vurdering. 2 G anses som rimelig.

Karmøy kommune:

- Som et resultat av Fylkesmannens tilsynsrunde i 2019, har det blitt ansatt en 100 % fast tilsynsstilling fra sommeren 2020 (og ny ansettelse av 100 % fast tilsynsstilling i 2021), som skal følge opp kapittel 12, 13 og 15.
- Opprettet ny stilling som skal følge opp VA-prosjekter i hovedplan.
- Utarbeidet hovedplan for drikkevann, og skal utarbeide hovedplan for VA-renseanlegg.
- Første slamtømming på Feøy er gjennomført, og man har kartlagt private avløpsinstallasjoner.
- VA-ledning langs Vormedalsveien er ferdigstilt. Det samme med flomtunnel ved Norheim.
- Begynt arbeidet med en flomplan for Åkra. Blant annet har nye flomtunneler blitt dimensjonert.
- Oppstart av reguleringsarbeidet for Hapaløkbekken.

Bokn kommune:

- Det har blitt sendt ut brev til husstander som kan koble seg til offentlig ledningsnett. Det pågår også et arbeid med å sjekke status for private septiktanker.

Sveio kommune:

- Fast tilsynsstilling har blitt lovet. Denne er på plass i 2021.
- Pågår arbeid med ny kloakkledning i området rundt Viksefjorden.

Fylkesmannen i Rogaland:

- På oppdrag fra Miljødirektoratet, kartlegger Statistisk sentralbyrå hvilke områder som kan defineres som tettbebygde. Miljødirektoratet har sendt ut brev til kommunene.
- Miljødirektoratet har stort fokus på avløp.

Sak 3 Oppfølging av spredte avløp i kommunene

Flere av kommunene i gruppa, har opprettet tilsynsstillinger de seneste år, og flere følger etter. Sveio kommune skal opprette en 100 % fast tilsynsstilling, og i den forbindelse hadde kommunen relevante spørsmål til de andre kommunene:

Hvor gammel er hovedplan avløp i hver enkelt kommune, og er det noen som skal revidere disse snart?

- I Haugesund gjelder hovedplan avløp fra 2018-2021, og man begynner nå med revideringsarbeidet. Både Vindafjord og Karmøy har plan fra 2016, og sistnevnte kommune har nylig revidert sin. Tysvær har plan fra 2012 (står at hovedplan vann og avløp skal revideres til neste år). I Bokn holder man på med hovedplan, med stort fokus på overvann.

Det er ønskelig med en strategi/plan når tilsynsarbeidet starter. Tysvær har en tilsynsplan. Er det andre som har en slik plan?

- De fleste kommunene har ikke det, men Karmøy har laget en plan for området Heiavatnet-Steinsfjell-Åna fra sør til nord. Alt vann drenerer til Tjøsfullvatnet. Så langt har man kontrollert 82 av 146 boliger som skal kontrolleres i fase 1. Fase 2 omfatter Åkra, hvor det er snakk om 215 boliger, der avløpene går mot sjø, spredegrøfter osv.

Er det andre kommuner som har lokale forskrifter knyttet til spredte avløp? Sveio vurderer å lage en, siden forrige ble opphevet i 2007.

- Karmøy har en lokal forskrift fra 2001, men den mangler oppdaterte krav til rensegrad for ulike avløpsinstallasjoner. Dette bør inn i forskriften. Det ble vist til arbeidet Drammen kommune har gjort på området, og lokal forskrift for private avløpsanlegg i Jæren vannområde. Haugesund benytter seg av et sonekart. På 90-tallet hadde kommunen en forskrift om septiktanker, men siden HIM overtok tømningen, ble det laget en ny forskrift. Tysvær og Vindafjord har retningslinjer fra hhv. 2005 og 2007, og sonekart blir benyttet. Utarbeidelse av en lokal forskrift for Haugaland vannområde, har blitt diskutert tidligere i gruppen, men man så det da ikke som nødvendig, siden forurensningsforskriften gir klare føringer. Fylkesmannen mente forurensningsforskriften i utgangspunktet burde holde.

Presisering fra Fylkesmannen: I henhold til forurensningsforskriften § 11-4 må kommunen vedta lokal forskrift for å kunne ta gebyrer for arbeidet med behandling av tillatelser, kontrolltiltak etc.

Hvor stort tilsynsgebyr har de andre kommunene? Er dette årlig, eller tar man bare det året man har tilsyn? Hvor stort er gebyret ved saksbehandling av saker og nye anlegg/rehabilitering?

- I Karmøy betales tilsynsgebyret årlig (kr. 310), men det justeres etter antall anlegg. I Vindafjord betales det årlig kr. 340, og kr. 180 for minirensesanlegg, og for bygning som er knyttet til fellesanlegg for flere bygninger. I Tysvær er gebyret årlig på kr. 350, mens man i Sveio tenker å ta kr. 360 i gebyr for tilsyn. Haugesund har ikke tilsyn.

Når det gjennomføres tilsyn, og tank eksempelvis må rehabiliteres, tas det fullt saksbehandlingsgebyr. Vindafjord, Tysvær og Sveio, er dette på hhv. 6165, 5525 og 8640 kroner. I tillegg er tilknytningsavgiften for avløp, eks. mva., i de samme kommunene og Haugesund på hhv. 24 400, 22 500, 25 000 og 25 000 kroner.

Krever kommunene søknad etter PBL når anlegg skal graves ned? Om ja, hva tar man i saksbehandlingsgebyr for dette?

- Denne søknaden behandles som samme sak, og ikke som to separate søknader. Alle ledninger skal byggemeldes, og det skal foreligge tekniske planer for ledninger. I Karmøy har man det, og i Vindafjord har man også godkjent noen byggeplaner. Det er viktig at kommunen behandler alle søknader likt – både kommunale og private.

I Sveio skal tilsynsstilling ha en 100 % stilling, og være selvfinansiert av tilsynsgebyret. Hvilken stillingsbrøk har tilsynsstilling(er) i hver kommune, og hvor lenge er disse tenkt å vare?

- Vindafjord: 100 % tilsynsstilling ut året. Denne forlenges nok noe, men blir sannsynligvis redusert til 50 %.

Karmøy: Fast ansatt 100 % tilsynsstilling fra sommeren 2020, i tillegg til en fast 100 % tilsynsstilling fra 2021. Disse skal følge opp anlegg i kapittel 12, 13 og 15 i forurensningsforskriften. Antall anlegg i nevnte kapitler er hhv. 3209, 3300 og 100-200.

Bokn: Det er ca. 230 anlegg.

Tysvær: Fast 100 % tilsynsstilling som fører tilsyn (50 %) og behandler søknader (50 %).

Sveio: Fast 100 % tilsynsstilling, som i første omgang skal følge opp kapittel 12.

Haugesund: Man har per nå ingen tilsynsstilling. Det ble gjennomført tilsyn for et par år siden, men man har i etterkant ikke hatt tid til å følge opp dette videre. Siden kommunen har en stor utestyrke, har det blitt diskutert å lære opp enkelte personer herfra for å føre tilsyn samt at administrasjonsstilling bistår i arbeidet.

Hvilken programvare bruker kommunene i arbeidet med tilsyn av avløpsanlegg? Bruker man eksisterende programvare, eller har man kjøpt inn ny?

- I Karmøy brukes Powell. Det ble opplyst om at det jobbes med å rette en brist i KOMTEK, og at programmet foreløpig ikke fungerer slik det skal. Modul i Powell skal

kunne knyttes til WebSak, slik at alt skal kunne gjennomføres i felt. Powell brukes også i Haugesund, mens KOMTEK blir benyttet i Tysvær og Vindafjord.

Sak 4 Mangelfulle søknader fra rørleggere

I Sveio sliter man med å få inn fullstendige søknader fra rørleggere, og dette gjelder ikke bare rørleggermeldinger og ferdigmeldinger. Det ble påpekt fra flere, at om man ikke har godkjent rørleggermelding, får man ikke starte. I Tysvær har man vært strenge på dette, og det viser å ha en oppdragende effekt. I Vindafjord er det store flertallet rørleggere flinke til å levere rørleggermeldinger, men det ble nevnt at det forekommer at anlegg blir oppført uten melding. En annen felles utfordring, var mangel på innlevering av ferdigmeldinger. I Haugesund har man innkalt rørleggere som ikke leverer meldinger til møte, og dette har vist å ha god effekt. En annen løsning på problemet, er å sende brev til grunneier om at ferdigmeldingskjema ikke er behandlet, eller at man holder igjen innflyttingstillatelsen til ferdigmeldingen er innsendt.

Sak 5 Opprettelse av arbeidsgruppe for spredt avløp

De fleste kommunene i gruppa har opprettet tilsynsstillinger for spredt avløp, og flere følger etter. Stillingene er i stor grad selvstendige, og man kommer ofte borti komplekse saker. I tillegg representerer spredt avløp én av de største påvirkningene på vannmiljøet lokalt. Av disse grunner var det ønskelig å drøfte nytten av en arbeidsgruppe bestående av tilsynsstillingene.

Representantene var positive til å danne en arbeidsgruppe for tilsynsstillinger på tvers av kommunene (tilsynsgruppe). Flere påpekte nytteverdien av å kunne samles for å diskutere både generelle og konkrete problemstillinger som med jevne og ujevne mellomrom dukker opp i samtlige kommuner. Hensikten er også at det faglige utbyttet av en slik gruppe, skal føre til at arbeidet med oppfølging av spredt avløp skal optimaliseres, og dermed også raskere kunne forhindre/minimere utslipp til vannforekomster. I hovedsak er det anlegg i kapittel 12 som er tenkt å være hovedfokus i gruppa. Koordinator vil kalle inn til møter (evt. Teams-møter), hvor saker i forkant blir nevnt i innkalling (men ikke i en egen saksliste). Representantene står for møteagenda. Møtene følges ikke opp av et referat, men det kan være aktuelt å lage et kort møtenotat fra møte.

Sak 6 Vannområdekoordinator orienterer

Vannområdekoordinator orienterte representantene om aktuelle saker i vannforvaltningsarbeidet siden forrige møte.

Sak 7 Møteplan for Haugaland vannområde (2020)

Representantene ønsket et par korte møter i tilsynsgruppa innen utgangen av året. Det var enighet om å utsette oppsatt VA-gruppemøte 8.-10. desember, til 2021.

Dato, tid	Utvalg/gruppe/seminar ol.	Vert/sted	Tema/saker
5/11 Kl. 8.30-11.30	Tilsynsgruppemøte (spredt avløp) i Haugaland vannområde	Tysvær rådhus og/eller Teams-møte	
8/12 Kl. 8.30-11.30	Tilsynsgruppemøte (spredt avløp) i Haugaland vannområde	Tysvær rådhus og/eller Teams-møte	
14/12 Kl. 9.00-10.30	Haugaland vannområdeutvalg	Teams-møte	- Kommentarer til Regional plan for vannforvaltning i vannregion Rogaland 2022-2027

Eventuelt